

## Metoderapport

Navn på Journalist: Kari-Grete Alstad

Tittel på arbeidet: Gåten Mullah Krekar

Publisert: NRK, Søndagsrevyen, 27.04.03

Redaksjon: Utenriksredaksjonen, Nyhetsdivisjonen, NRK  
Tlf.: 23 04 82 10

Journalistens adresse: Telthusbakken 15, 0172 Oslo

## Redegjørelse for arbeidet:

### a) Når og hvor arbeidet kom i gang.

Det hele startet rett etter at Najmuddin Faraj Ahmad – bedre kjent som Mullah Krekar - kom til Norge i januar 2003, etter å ha sittet i fengsel i Nederland siden august 2002.

Jeg dekket de forskjellige sidene ved saken for NRK's nyhetsredaksjoner i radio og TV, rent rutinemessig til å begynne med.

Til da hadde jeg bare hatt et vagt kjennskap til denne mannen, som hadde hatt flyktningstatus i Norge siden 1991, men som helt åpenbart hadde levd et dobbeltliv i alle disse årene.

Jeg begynte å samle materiale om Mullah Krekar – og ble mer og mer slått av hvor underlig hele saken mot ham og rundt ham var.

Velinformerte amerikanske kilder ga meg beskrivelser av hvor farlig USA mente Mullah Krekar var, som leder av organisasjonen Ansar al-Islam.

Man mente han sto i ledtog med Osama Bin Laden og Al-Quida-nettverket.

Mine kilder lot det også skinne igjennom at USA ønsket Mullah Krekar utlevert fra Norge i forbindelse med krigen mot terror, selv om man innså at et ønske om utlevering ville by på diplomatiske vansker.

Da jeg brukte noen av disse opplysningene – uten å oppgi kilder - i to innslag – Dagsnytt/radio 17.30 og Dagsrevyen/TV onsdag 15. januar gikk det ikke lenge før både Den amerikanske ambassaden i Oslo og norsk UD kom på banen med dementier og forsikringer om at det overhodet ikke forelå og heller ikke ville komme noen amerikansk utleveringsbegjæring.

(Senere på året var USA's justisminister John Ashcroft i Norge og sa da at USA ikke "foreløpig" hadde kommet med en begjæring om utlevering.)

Utover vinteren og våren ble saken bare mer og mer underlig.

Mullah Krekar var siktet for å ha bygget opp en terroristorganisasjon i Nord Irak – senere ble siktelsen utvidet til også å gjelde brudd på antiterrorloven om finansiering av terroristvirksomhet.

Etterforskningen ble overført fra Politiets Sikkerhetstjeneste til ØKOKRIM.

Kommunalminister Erna Solberg fattet utvisningsvedtak mot Mullah Krekar under henvisning til mistanke om at han var en farlig terrorist og at han dermed representerte en fare for rikets sikkerhet og burde sendes ut av Norge.

Samtidig ble Mullah Krekar fratatt sitt pass og alle andre reisedokumenter.

Mye av dette jeg nå har nevnt var selvsagt fellesstoff i alle norske medier.

Og vi var alle godt representert på Tostrupkjelleren den kvelden Mullah Krekar hadde innkalt oss til å være sammen med ham under TV-overføringen av den amerikanske Utenriksminister Colin Powells tale til FN om bevismaterialene for en krig mot Irak. Truslen fra Ansar al-Islam ble spesielt nevnt i Powells tale og den karismatiske Mullah Krekar fikk voldsom oppmerksomhet.

Men mye hadde vi ikke fått svar på – jeg ble stadig mer nysgjerrig på forholdene i Nord-Irak, i området der mullah Krekar angivelig skulle ha utført sin terroristvirksomhet.

Da krigen startet fikk jeg en mulighet. Jeg ble av NRK sendt på reportasjereise til Iran og derfra til de kurdiske områdene i Nord-Irak.

**b) Den sentrale problemstillingen.**

Hvordan kunne Mullah Krekar vandre fritt rundt i Oslo, samtidig som han var siktet for alvorlige forbrytelser og dessuten var utvist fra Norge fordi han skulle utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet?

Hvem var egentlig denne mannen? Hvor farlig/ufarlig var han i virkeligheten?

Hvilket spill var det som foregikk?

### **C) Problemstillingen ble noe endret underveis.**

Bortsett fra noen få bakgrunnsorienteringer fra folk innenfor de norske justis- og politimyndighetene, var det veldig vanskelig å få klare svar på de mange spørsmålene i Mullah Krekar-saken.

Da jeg kom til Nord-Irak ble dette arbeidet lettere, men prosessene i det norske rettssystemet var stadig vekk like vanskelig å forstå seg på.

Jeg bestemte meg derfor for å konsentrere meg om hvordan Mullah Krekar hadde virket i Nord-Irak og hvilket inntrykk folk hadde av ham her.

#### **d) Beskrivelse av organiseringen av arbeidet, metodebruk, kildebruk, problemer underveis.**

I Nord-Irak ønsket jeg å snakke med myndighetene, tidligere medarbeidere av Mullah Krekar, folk som hadde opplevd det fundamentalistiske regimet til Mullah Krekar og hans organisasjonen Ansar al-Islam, i den enklaven han hadde opprettet i fjellområdene mot Iran.

Etter et par dager i den kurdiske hovedstaden Erbil kom jeg i kontakt med journalist Ahmed Hemin som kjente Mullah Krekars områdene rundt Sulleymaniah, der Mullah Krekar kom fra og der han hadde drevet sin virksomhet hele tiden mens han offisielt var flyktning i Norge.

Ahmed Hemin hadde selv familie i Sulleymaniah og snakket også den helt spesielle dialekten fjellfolket her bruker.

Han ble med som guide og tolk til landsbyen Biara - der Ansar al-Islam hadde hatt sitt hovedkvarter frem til amerikanernes bombing og den midlertidige oppløsningen av Ansar al-Islam.

Det må nevnes at Ahmed Hemins familie hadde flyttet fra Biara og at Ahmed ikke hadde vært i området på flere år, fordi det hadde vært helt avstengt av soldatene og festningsverkene til Ansar al-Islam.

Fortsatt var det uklart hva som ventet oss der opp i de vanskelig tilgjengelig fjellandsbyene.

Sammen fant vi frem til folk som kunne fortelle fritt om det livet de hadde levd under Mullah Krekars og Ansars strenge Taliban-lignende styre.

Vi fant frem til fanger som var blitt torturert, til fangehullene og til stedet der flere fanger skulle være blitt henrettet like før det amerikanske angrepet kom i mars 2003.

Vi fant ingen grunn til å tvile på ektheten i beretningene til folk vi snakket med, uten forhåndsavtaler, i Biara.

I selve byen Sulleymaniah, der den kurdiske selvstyreadministrasjonen sitter, fikk vi møte etterretningssjef Sarkwat Hussein Celat.

Han organiserte et møte med to av fangene i fengslet i Sulleymaniah – begge ble oppgitt å ha vært sentrale skikkelser i Ansar al-Islams ledelse. Vi ble gitt tillatelse til å intervju dem med bruk av TV-kamera.

Vi fikk være alene med fangene i et besøksrom i fengslet.

Den første fangen som ble ført inn var svært uvillig til å snakke med oss. Han svarte bare med ja eller nei eller vet ikke.

Fange nr.2 – ble presentert under dekknavnet ”Anas”. Han ble oppgitt å være en av Mullah Krekars aller nærmeste medarbeidere.

Etter en vanskelig start på intervjuet, endret han seg plutselig fra å være tverr og ordknapp til å bli svært meddelsom. Endringen kom tilsynelatende etter at han ble overbevist om at vi filmet ham på en måte som gjorde at han ikke ville bli gjenkjent.

Det ble et sterkt intervju om Mullah Krekar, hans tilknytning til Al-Qaeda og mullahens hemmelige møter i Teheran med Osama Bin Ladens nestkommanderende, om den påfølgende pengeoverføringer fra Al-Qaeda til Ansar al-Islam og om Mullah Krekars aktiviteter i forbindelse med selvmordsaksjoner og Mullah Krekars nettverk rundt i Europa.

Problemet med intervjuet i fengselet var selvsagt at vi ikke hadde noen garanti for at ”Anas” snakket sant, eller om han var blitt presset av de kurdiske myndighetene til å komme med så oppsiktsvekkende fakta.

Hjemme i Oslo satt Mullah Krekars advokat Brynjar Meling i studio under vårt innslag og hevdet etterpå at ”Ansar” kunne ha vært torturert i fengslet til å snakke som han gjorde.

”Anas” virket ikke slik på meg, men vi fant ingen metode for å få hans beretning verifisert.

En ”triumf” var det likevel at Mullah Krekar selv hadde hørt innslaget i Oslo og bekreftet at han gjenkjente stemmen til ”Anas” og at han hadde vært mullahens nære medarbeider.

Konklusjon: Historien om gåten Mullah Krekar er langt fra avsluttet og vil fortsette inn i 2004 og kanskje enda lenger.

## **7. Hvor mye arbeidstid er brukt på prosjektet?**

Dette er nesten umulig å svare på – reportasjearbeidet i Nord-Irak tok en drøy uke, men før det hadde jeg brukt mye av arbeidstiden min på Mullah Krekar saken hjemme i Oslo. Jeg har også fortsatt innsamlingen av materialet også etter at hovedreportasjen i april ble laget.

## **8. Spesielle erfaringer.**

I arbeidet med Mullah Krekar-saken har det vært viktig å minne både meg og redaksjonen om at det ikke er politietterforskning vi driver, men reportasjevirkosomhet for å få frem så mange sider av saken som mulig.

Politiet (Økokrim) holder kortene tett til brystet i denne saken, men i irakisk Kurdistan har vi fått tilgang til mye av det samme materiale som de norske etterforskerne har fått, trolig fordi de kurdiske myndighetene er misfornøyde med at det norske rettsvesenet nøler med å stille Mullah Krekar for retten.

Oslo 20. januar 2004

Kari-Grete Alstad



